

**A légifényképezést végző polgári és katonai
szervek együttműködésének szabályozása**

1965

**Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal Elnöke
Magyar Néphadsereg Vezérkara 1. Csoportfőnöke**

Az

Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal Elnökének

és a

Magyar Néphadsereg Vezérkara 1. Csoportfőnökének

5028/2/1965. ÁFTH, illetve 929/1965. MNVK 1.Csf. számú

RENDELETE

a légifényképezést végző polgári és katonai szervek
együttműködésének szabályozására vonatkozóan

Budapest, 1965. december hó 14.

Imre Gábor s.k.
MNVK 1. Csoportfőnök

Antos Zoltán s.k.
az ÁFTH elnöke

Általános rész

A polgári és katonai térképezési feladatok légifelvételének készítéséhez szükséges anyagai és személyi feltételeket az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal /továbbiakban: ÁFTH/ és a Magyar Néphadsereg Vezérkara /továbbiakban: MNVK/ együttesen biztosítja a jelen szabályzat 1. pontjában foglaltak szerint.

A légifelvételket a Magyar Néphadsereg Térképészeti Intézete /továbbiakban: MNTI/ készíti.

1. Légifényképező repülőgépek, felvevőkamarák és szak- személyzet biztosítása

11. A légifényképező repülőgépeket, azok üzemeltetési költségét és üzemeltetését az ÁFTH biztosítja. A folyamatos és zavartalan üzemeltetés megoldásához szükség esetén az MNVK megfelelő intézkedésekkel támogatást nyújt. Az üzemeltetésre vonatkozóan az ÁFTH - az MNVK-val egyetértésben - az üzemelő szervvel szerződést köt. A szerződés részletesen szabályozza az üzemeltetés anyagi és műszaki feltételeit.

A repülőgépek üzemeltetésével és karbantartásával kapcsolatos intézkedések /az üzemelő felé/ az ÁFTH hatáskörébe tartoznak.

12. A légifelvevő kamarákat az ÁFTH, illetve a fotogrammetriai műszerekkel felszerelt vállalatok és az MNVK, illetve MNTI kölcsönösen biztosítja.

A felvevő kamarákat az MNTI tárolja és kezeli. Használat során gondoskodik azok karbantartásáról. Az ÁFTH állóeszköz állományába tartozó kamara meghibásodása, vagy gyári karbantartás szükségessége esetén arról haladéktalanul írásban tájékoztatja az ÁFTH-t és javaslatokat tesz a felvevő kamara kifogástalan állapotba való helyezésére.

13. A légifényképező repülőgépek kapacitásának megfelelően az MNVK biztosítja a légifényképező és a fotolaboratóriumi szak-
személyzetet, valamint a negatív anyagok előhívásával és vizsgálatával kapcsolatos költségeket.

14. A repülőgépek és a felvevő kamarák használatáért, valamint a légifényképezési és fotolaboratóriumi munkákért az ÁFTH és az MNVK között anyagi elszámolási és térítési kötelezettség nincs.

15. Más népgazdasági szerv részére készülő légifényképezési és laboratóriumi munka elszámolására jelen szabályzat 72. pontja intézkedik.

2. A légifényképezés évi munkatervének összeállítása

21. A polgári-célu légifényképezési igényeket - a repülési szabvány feltüntetésével együtt - a következő évre vonatkozóan minden év október 15-ig az ÁFTH gyűjti össze.

22. A légifényképezési igények összesítése után november 15-ig az ÁFTH és az MNVK megbizottai elkészítik a következő évre vonatkozó munkaterv-javaslatot az alábbi szempontok figyelembevételével:

- a rendelkezésre álló légifényképező repülőgép-kapacitás;
- a polgári és a katonai légifényképezési igények mennyisége, sürgőssége és fontossági sorrendje;
- a különböző légifényképezési feladatok megoldásának legkedvezőbb időpontja /tavaszi, nyári, őszi, lombos, lombtalan/;
- a polgári, illetve a katonai térképezési célokra tervezett légifényképezések kölcsönös hasznosításának lehetősége.

23. A légifényképezés évi munkatervét úgy kell összeállítani, hogy a rendelkezésre álló lehetőségeken belül mind a polgári, mind a katonai térképezési munkák fényképpel való ellátása és a fotogrammetriai műszerek folyamatos üzemeltetése biztosítva legyen. A polgári célu légifényképezés évi munkatervét a légifényképezés engedélyezése végett az MNVK 1. Csoportfőnöke elé kell terjeszteni. Az engedélyezett feladatokon a későbbiek során csak az MNVK 1. Csoportfőnök engedélyével lehet változtatni.

24. A légifényképezés évi munkaterve szerinti kapacitás elosztást jóváhagyás végett az ÁFTH elnöke és az MNVK 1. Csoportfőnöke elé kell terjeszteni. Jóváhagyás után azon csak az ÁFTH elnöke és az MNVK 1. Csoportfőnöke együttesen változtathat.

Soronkívüli ujabb légifényképezési feladat felmerülése esetén meg kell határozni, hogymelyik tervfeladat terhére történjék annak végrehajtása.

25. A repülési szabványban nem szereplő különleges műszaki követelményeket /színes-, v. infrafelvétel stb./ az ÁFTH gyűjti össze és küldi meg előző év november 15-ig az MNVK 1/F. osztályának.

3. Negativanyagok biztosítása a légifényképezéshez

31. A polgári légifényképezési feladatokhoz az igénylő polgári szervek, a katonai fényképezési feladatokhoz a katonai szervek biztosítják a negatív anyagot.

32. Az ÁFTH és az MNVK a légifényképezés évi munkatervének összeállítása alkalmával közösen meghatározza a feladatok elvégzéséhez használandó filmanyag gyártmányát, valamint típusát és azok használatát a polgári, illetve a katonai szervek felé előírják.

A polgári légifényképezési igények negatív anyagait az eredeti gyári előhívó vegyszerekkel együtt a szakszerű tárolás biztosítása érdekében közvetlenül a beszerzés után, de legkésőbb a fényképezés beütemezett időpontja előtt 30 nappal el kell juttatni az MNTI-hez.

Nálunk eddig nem alkalmazott gyártmányu, vagy típusu negatív anyag üzemszerű felhasználása előtt próbafelvételek készítéséhez megfelelő kísérleti anyagot és repülőgépkapacitást kell az MNTI részére biztosítani. A kísérlethez meg kell küldeni az új negatív anyag jellemző adatait, valamint a felhasználására, előhívására és kezelésére vonatkozó műszaki előírásokat is.

33. A negatív anyagot az MNTI felhasználás előtt megvizsgálja és amennyiben a negatív anyag érzékenysége vagy az alapfátyol a megengedettől eltérő értéket mutat, arról rövid úton értesíti a felhasználót. A felhasználó vagy negatív anyagot cserél, vagy tudomásul veszi a várható gyengébb minőséget, esetleg légifényképezési igényét visszavonja. Az utóbbi esetben a felszabaduló kapacitás lekötésére az ÁFTH a jóváhagyott tartalékterületekből állít be új feladatot.

4. A légifényképezés havi munkatervének összeállítása és a repülési engedélyek igénylése

41. Az ÁFTH és az MNTI megbízottjai az évi munkaterv és a készenlét figyelembevételével minden hónap végén közösen írásban elkészítik a következő hónapra vonatkozóan a légifényképezés havi munkatervét.

Ennek során figyelembe kell venni az időjárási viszonyokat, a lombosodást és a helyszini előrejelölési munkák állását is. Ez utóbbiak azonban az évi munkatervhez képest csak részeltolódásokat okozhatnak, a polgári, valamint katonai szervek igényei közti arányt azonban nem változtathatják meg. Rendkívüli esetben /időjárás, repülőgépkapacitás változás stb./ a légifényképezés évi munkatervét az ÁFTH elnöke és az MNVK 1. Csf. - vagy az általuk kijelölt személyek - közösen módosítják.

42. A légifényképezés havi munkaterve alapján:

- az ÁFTH megbízottja igényli a szükséges repülőgép kapacitást az üzemelő szervtől és a különleges felszereléseket /pl. oxigén-szükséglet/;
- az MNTI igényli a repülési engedélyeket a megfelelő légügyi szervtől.

43. Az üzemelő szerv a bérleti szerződésben foglalt kötelezettségek szerint biztosítja a légifényképezéshez alkalmas repülőgépeket, a légifényképezés havi munkatervében előírányzott időpontokra.

44. A légifényképezés havi munkatervének időközbeni változása esetén az ÁFTH megbízottja tájékoztatja az üzemelő szervet a változott repülőgép-igényekről. A változást az igénybevétel előtti napon legkésőbb 14ⁿ-ig kell bejelenteni.

5. Légifényképezés végrehajtása

51. A légifényképezési időszakban teljes mértékben fel kell használni a fényképezésre alkalmas napokat a kora reggeli ^M órától a kora délutáni órákig. Ugyancsak fel kell használni a légifényképezésre alkalmas töredéknapokat is. Ennek biztosítása érdekében mind az üzemelő szerv személyzete, mind az MNTI személyzete repülésre kész állapotban köteles maradni a repülési szabályoknak megfelelően mindaddig, amig lehetőség mutatkozik a fényképezés végrehajtására.

52. Kora tavasszal a lombtalan időszakban minden esetben - nyári és őszi időszakban pedig az MNVK 1. Csf. külön rendelkezésére - a vasár- és ünnepnapokat is fel kell használni légifényképezésre, ha az időjárási viszonyok kedvezőek.

53. A kora tavaszi légifényképezés tervszerű és időbeni végrehajtása érdekében a légifényképezésben résztvevő szervezeteknek biztosítaniuk kell:

- a repülési tervezetben és ütemezésben megadott időpontokra a helyszíni előrejelölések befejezését;
- az előrejelölések befejezése után a légifényképezés haladéktalan végrehajtását.

54. Az ÁFTH megbízott ügyintézője a légifényképezésre alkalmas idő- és repülőgép kapacitás kihasználásáról, valamint a repülőgépek üzemképessége érdekében tett intézkedéseiről napi részletezéssel kimutatást vezet és azt hetenként bemutatja az ÁFTH Műszaki főosztályvezetőjének, aki szükség esetén intézkedik az üzemelő szerv felé a szerződésben vállalt kötelezettségek maradéktalan betartására.

55. A napi munkafeladatokat a légifényképezés havi munkaterve, a repülési engedélyek, valamint a rep. időjelző szolgálat adatai alapján kell meghatározni.

56. A repülőgépek fényképezésre való alkalmasságáról minden felszállás előtt az ÁFTH és az MNTI megbízottai közösen győződjenek meg. Hiányosságok esetén az ÁFTH megbízott haladéktalanul intézkedik annak megszüntetésére vonatkozóan az üzemelő szerv

felé. Üzemeltetéssel kapcsolatos véleményeltérések esetén az MNVK 1/F. osztály, az ÁFTH és az üzemelő felettes szerve dönt és állapítja meg az esetleges felelősséget.

57. A havi munkaterv alapján, a soronkövetkező repülési feladat megközelítésének utvonalát - a repülési engedély figyelembevételével - a légifényképezést végrehajtó MNTI személyzet parancsnoka határozza meg.

58. Ugyancsak az MNTI személyzet parancsnoka szabályozza a légifényképezéskor betartandó repülési adatokat a repülési terv alapján. /Repülési magasság, iránytartás, sebesség stb./

59. A polgári légifényképezési feladatok végzésekor a repülésben az ÁFTH elnöke által megbízott személyek résztvehetnek, az MNVK 1. Csf. engedélyével.

A rendszeresített személyzeten kívül a repülésben legfeljebb két fő vehet részt.

6. Negatív anyagok előhívása és laboratóriumi vizsgálata

61. A negatívanyag minőségének fokozása érdekében a katonai és polgári szakembereknek maximálisan együtt kell működniök. A szoros együttműködés feltételeit mind az ÁFTH-nál, mind az MNTI-nél biztosítani kell.

62. A légifelvételeket az MNTI hívja elő és azokat előbb futólagosan, majd laboratóriumi munkával megvizsgálja. A vizsgálatok végrehajtását és a minőségi követelményeket a fotogrammetriai utasítás szabályozza.

63. A futólagos vizsgálat alapján megállapítják, hogy a felvétel minősége /expozíció, laboratóriumi kidolgozás, iránytartás stb./ kielégíti-e a fotogrammetriai feldolgozás alapkövetelményeit.

64. A nem megfelelő minőségben készült felvételeket a lehető legrövidebb időn belül meg kell ismételni. Ennek érdekében az ÁFTH és az MNTI megbízottjai a légifényképezés havi munkatervében levő feladatokat célszerűen átcsoportosíthatják.

65. A futólagos negatív-anyag vizsgálatot követően az MNTI elvégzi a fotogrammetriai utasításban szabályozott laboratóriumi vizsgálatot is.

66. A negatív anyagok laboratóriumi kidolgozását és vizsgálatát a felvételt követő 15 napon belül be kell fejezni és további 15 napon belül az ÁFTH-ba kell megküldeni.

67. A légifényképezés évi munkatervében megadott polgári feladatok teljesítésének összesített adatairól az MNVK 1. Csf-ség F. osztálya negyedévenként tájékoztatja az ÁFTH-t.

A polgári légifényképezési munka előrehaladásáról az ÁFTH megbízottja havi jelentést készít, melyet az ÁFTH Műszaki főosztályvezetőjéhez terjeszt fel.

A légifényképezési munkák állásáról a folyamatos tájékoztatást az MN Térképészeti Intézet parancsnoka rövid uton biztosítja.

7. Légifényképezéssel kapcsolatos költségek térítése

71. Jelen szabályzat 14. pontja szerint az ÁFTH és az MNTI között anyagi elszámolási kötelezettség és térítés nincs.

72. Az ÁFTH és vállalatain kívül más népgazdasági szervek részére végzett légifényképezések esetén a légifényképezéssel kapcsolatos költségeket esetenként az ÁFTH, illetve az MNTI állapítja meg és azt a 13 115 02-70, illetve a 178-628-52 éegyszámlára kell befizetni.

T.sz.: 65/905. Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal
Budapest, V. Guszev u. 19.

A kiadásért felel: Dr. Joó István
Készült: 30 példányban